

**Kwartaalrapportage
III 2018**

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over Veldhoven?
Kijk op onze website www.veldhoven.nl.
Heeft u vragen of opmerkingen? Mail naar gemeente@veldhoven.nl of bel naar 14 040.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, oktober 2018

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Leeswijzer	1
FINANCIËLE POSITIE	2
2.1 Inleiding	2
2.2 Begrotingssaldo 2018	2
PROGRAMMAVERANTWOORDING	4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	5
Programma 1 Veiligheid	9
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	11
Programma 3 Economie	14
Programma 4 Onderwijs en jeugd	16
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	18
Programma 6 Sociaal domein	21
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	24
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	26
FINANCIËLE RECAPITULATIE	28
4.1 Inleiding	28
4.2 Meerjarenperspectief 2018-2021	28
4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen	29

INLEIDING

1.1 Algemeen

De 3^e kwartaalrapportage 2018 geeft het verwachte verloop weer van de begrotingsuitvoering 2018 op basis van de eerste negen maanden van 2018. De vraag die in deze kwartaalrapportage centraal staat, is of de uitvoering (en budgetuitputting) zodanig verloopt dat aan het einde van het jaar de resultaten zijn geleverd, die in de begroting 2018 zijn afgesproken.

Bij het opstellen van deze kwartaalrapportage is een ondergrens gehanteerd waarboven financiële afwijkingen worden toegelicht op de programmabladen. Voor exploitatiebudgetten ligt deze grens op € 50 en voor kredieten op € 100.

De in deze rapportage opgenomen bedragen moeten worden gelezen als x € 1.000.

1.2 Leeswijzer

De kwartaalrapportage is een voortgangsrapportage en als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 geeft een samenvattend financieel overzicht over 2018.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een overzicht gepresenteerd.

Elk programma begint met de doelstellingen die zijn overgenomen uit de begroting. Met behulp van stoplichten wordt gerapporteerd over de voortgang van het realiseren van de doelstellingen.

- ◆ Rood = niet (tijdig) gerealiseerd of niet te realiseren.
- ◆ Oranje = loopt achter op schema en maatregelen noodzakelijk voor tijdige realisatie.
- ◆ Groen = op schema of geheel gerealiseerd.
- ◆ Wit = "neutraal" (nog) niet begonnen, niet te duiden.

Rode en oranje stoplichtkleuren worden toegelicht.

Per programmablad zijn verder de volgende onderwerpen opgenomen:

- ◆ de primitieve begroting (boekwerk Programmabegroting 2018);
- ◆ de bijgestelde begroting tot aan de 3e kwarap (kolom Budget na wijzigingen);
- ◆ het budget tot en met het 3e kwartaal;
- ◆ de realisatie tot en met het 3e kwartaal.
- ◆ Vervolgens wordt een prognose gegeven van het verwachte budget over 2018. De aanpassingen die leiden tot het verwachte budget en de rode en oranje stoplichtkleuren zijn per programma toegelicht. Per programma wordt ook inzicht geboden in de bijgestelde kredieten.

In hoofdstuk 4 wordt een financiële recapitulatie gegeven waarbij de meerjarige bijstellingen per programma en het meerjarenperspectief 2018-2021 worden gepresenteerd. De mutaties in reserves & voorzieningen worden afzonderlijk weergegeven.

FINANCIËLE POSITIE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de financiële positie 2018 van de gemeente Veldhoven geschetst na verwerking van de bijstellingen uit deze 3^e kwartaalrapportage 2018. Dit wordt uiteengezet door het presenteren van het verloop het begrotingssaldo 2018.

2.2 Begrotingssaldo 2018

In onderstaand overzicht worden het geactualiseerde begrotingssaldo over 2018 weergegeven na verwerking van deze 3^e kwartaalrapportage 2018:

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2018
Primitieve begroting 2018-2021		661
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2017		42
- Aanvullend krediet ontsluiting Run 4500 (besluit februari 2018)		-2
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2018		-21
- Bijstellingen Voorjaarsnota 2019		0
- Bijstellingen 2e kwartaalrapportage 2018		346
Bijgesteld saldo 2018-2021		1.026
- Totaal bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2018		-10
Bijgestelde begroting 2018 na kwarap III 2018		1.016

Uitgangspunt is het financiële perspectief 2018 bij de begroting 2018. Verder zijn de consequenties verwerkt van de derde kwartaalrapportage 2017, aanvullend krediet ontsluiting Run 4500 (februari 2018), eerste kwartaalrapportage 2018 en tweede kwartaalrapportage 2018.

Hieronder worden de grote bijstellingen 2018 uit deze 3^e kwartaalrapportage toegelicht.

Verkoop gronden

Door de uitbreiding van de bedrijfslocatie van ASML op het bedrijventerrein De Run en de daarmee samenhangende grondverkoop is een incidentele opbrengst gerealiseerd van € 665. Het betreft de verkoop van grondpercelen nummers B3544 en B3518. De verkoopprijs van de 2 percelen a €165 per m² gaat uit van bouw- en woonrijpe grond, echter gaat ASML de kosten van bouw en woonrijp maken zelf bekostigen van € 201, deze kosten worden in mindering gebracht. Tot slot zal de door ASML in 2016 betaalde vergoeding van € 120 voor het verleende opstalrecht in mindering worden gebracht op de verkoopprijs. Daarnaast heeft er een grondverkoop plaatsgevonden wat een incidenteel voordeel geeft van € 12.

Algemene uitkering van het gemeentefonds

De afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door de mutaties van de septembercirculaire 2018. De uitgaven van het rijk zijn lager dan verwacht in 2018 (trap op trap af) en er zijn meer kosten van investeringen door gemeenten dit is nadelig voor de uitkering BTW compensatie fonds plafond. Daarnaast is er een nagekomen baat over 2017 van € 52. Budget bijstellen nadeel € 629 (2018), nadeel € 273 (2019), nadeel € 122 (2020) en nadeel € 219 (2021).

Rente

Het percentage wijzigt van 1,7% naar 1,6%. Doordat we minder rentelasten kunnen doorrekenen aan de BGE levert dit voor de gemeente een nadeel op van € 108.

Vennootschapsbelasting

Het bedrag van € 124 dat als vennootschapsbelasting op de exploitatie drukt bestaat uit verwachte vennootschapsbelasting over de activiteiten principeverzoeken en onderhoud weg kempencampus. Dit was tot nu toe nog niet begroot (vanaf de meerjarenbegroting 2019 is dit wel opgenomen). De meerjarige bijstelling (2019 € 9, 2020: € 8, 2021: € 8, 2022: € 9) is een lager bedrag aan vennootschapsbelasting dan in de begroting is opgenomen.

Bijstellingen participatie

De uitkeringslasten worden structureel bijgesteld. De reden is drieledig:

- er is sprake van een hogere uitstroom (voordeel € 67);
- er vindt een correctie plaats op indexering van de uitkeringen (nadeel € 133);
- er vindt correctie plaats op de hoogte van de gemiddelde uitkering ten opzichte van de begroting (nadeel 367).

Fluctuerende uitkering BUIG

Het Rijk stelt de Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG) naar boven bij voor 2018. Veldhoven ontvangt incidenteel € 444 meer. Als gevolg van het rekenmodel van het Rijk ontvangt Veldhoven vanaf 2019 substantieel minder middelen vanuit de BUIG-uitkering. Vanaf 2019 en verder is er een voorlopige bijstelling van € 469 nadelig.

Legesinkomsten

De hogere legesinkomsten zijn vrijwel geheel toe te schrijven aan een beperkt aantal inmiddels al verleende en daarnaast nog te verstrekken omgevingsvergunningen voor grote bouwprojecten. Vooral binnen de functies wonen en industrie worden meer en vooral grotere aanvragen ingediend dan begroot (voordeel 2018 € 295).

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Kwartaal III 2018

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

	Doelstellingen	toel. nr.
1.	Gemeentelijke duurzaamheid Aandacht milieu en duurzaamheid. Duurzaamheidsparagraaf in plannen.	
2.	Communicatie duurzaamheid aan burgers Continueren communicatie duurzaamheid. Tenminste 2 publieksacties per jaar.	
3.	Gemeentelijk energieverbruik Besparing gebouwen in eigen gebruik; inzicht gebruik hernieuwbare energie.	
4.	Samenwerken met inwoners Samenwerken via efficiënt overleg. Bestaande overlegvormen opnieuw inrichten.	
5.	Gemeenteraad Inbreng Raad aan begin proces bij onomkeerbare besluiten. Raadskeuzemogelijkheden.	
6.	Raad en inwoners dichterbij elkaar brengen Inzet nieuwe media; betere benutting lokale omroep.	
7.	Steunfractieleden Vervanging door leden niet op kieslijst. Presidium stemt in via gewogen stemming.	
8.	Griffie Levendiger raadsvergaderingen; inventarisatie wensen/verbetering hulpmiddelen.	
9.	Regionale samenwerking Deelname beoordelen we op meerwaarde.	
10.	Klanttevredenheid Meten dienstverlening aan burger; verbetering klacht meldsysteem.	
11.	Toegankelijkheid Garantie (digitale) toegankelijkheid en bereikbaarheid. Digitaliseren wijkatlas.	
12.	Verlaging vreemd vermogen Onderzoek verbetering schuldpositie. Stijging woonlasten beperken tot inflatiecorrectie.	
13.	Bedrijfsvoering De volgende indicatoren geven wij voor bedrijfsvoering: a. Formatie b. Bezetting c. Apparaatskosten (in euro's per inwoner) d. Externe inhuur e. Overhead	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 0	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
0.1	Bestuur	2.564	2.687	1.983	1.990	3.149	1
0.2	Burgerzaken	1.152	1.154	866	834	1.156	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	543	665	486	438	991	2
0.4	Overhead	9.416	9.952	7.375	7.076	9.955	
0.5	Treasury	157	-27	25	1.396	81	3
0.61	OZB woningen	349	356	267	254	356	
0.62	OZB niet-woningen	291	296	222	209	296	
0.63	Parkeerbelasting	2	2	1	2	2	
0.64	Belastingen overig	25	26	19	16	25	
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	4	4	3	5	5	
0.8	Overige baten en lasten	541	359	312	163	274	5
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	6	138	104	1.521	1.493	7
0.10	Mutaties reserves	2.848	10.728	6.853		10.749	
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	661	2.878	1.459	1.830	2.878	
	Totale lasten	18.559	29.218	19.975	15.734	31.410	
	Baten						
0.1	Bestuur	829	829	622	1.608	1.258	1
0.2	Burgerzaken	778	778	583	694	778	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	380	1.134	788	828	1.816	2
0.4	Overhead	97	157	110	105	157	
0.5	Treasury	160	214	156	245	214	
0.61	OZB woningen	5.057	5.063	3.797	5.062	5.063	
0.62	OZB niet-woningen	4.158	4.163	3.122	4.150	4.163	
0.63	Parkeerbelasting	1.299	1.299	975	784	1.299	
0.64	Belastingen overig	487	487	365	533	487	
0.7	Uitkeringen gemeentefonds	36.532	55.606	41.308	42.508	54.978	4
0.8	Overige baten en lasten				40		
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)						
0.10	Mutaties reserves	4.936	13.737	9.034	1.960	14.788	6,7
0.11	Resultaat rekening baten en lasten		1.852	799	1.830	1.862	
	Totale baten	54.713	85.319	61.659	60.347	86.863	
	Saldo (- = nadeel)	36.154	56.101	41.684	44.613	55.453	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 0	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 3	Verwacht krediet	Toel. nr.
0.3	727700	Groene grond Zilverackers algemeen	I	0	0	0	3	
0.4	727800	Bekendmakingen implementeren (pijler 1)	U	0	5	0	0	
0.4	727806	Basisregistratie	U	0	18	0	0	
0.4	727806	Basisregistratie	I	0	-7	0	0	
0.4	727809	Doorontwikkeling intranet	U	0	20	2	20	
0.4	727810	Doorontwikkeling website	U	0	13	0	13	
0.4	740006	Zonnepanelen gemeentehuis/bibliotheek	U	0	0	0	7	8
0.5	780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	U	0	40	0	40	
0.5	780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	I	2	2	2	2	
0.5	799112	Startersleningen	I	150	150	0	150	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Overdracht ABP pensioen wethouder naar de gemeente.	Ontvangst storten in de voorziening wethouders pensioenen € 429 (budgettair neutrale bijstelling).
	Vanuit het ABP vindt een overdracht plaats van het opgebouwde pensioen van een wethouder. De ontvangst zal gestort worden in de voorziening wethouders pensioenen.	
2	Verkoop gronden oa De Run, bijdrage kosten BRM/WRM en verrekening vergoeding opstalrecht.	Per saldo een incidenteel voordeel 2018 van € 356.
	Door grondverkoop (oa op bedrijventerrein De Run) is een incidenteel voordeel gerealiseerd van €365.	
3	Lagere toerekening rente naar BGE bedrijven en woningen.	Rente 2018 € 108 nadeel.
	Door actualisatie van rentelasten en –baten wordt € 108 minder rente toegerekend naar de BGE bedrijven en woningen. Het percentage wijzigt van 1,7% naar 1,6%. Doordat we minder rentelasten kunnen doorrekenen aan de BGE levert dit voor de gemeente een nadeel op van € 108 (programma 0).	
4	Algemene uitkering van het gemeentefonds.	Budget bijstellen 2018 € 629 nadeel.
	De afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door de mutaties van de septembercirculaire 2018. De uitgaven van het rijk zijn lager dan verwacht in 2018 (trap op trap af) en er zijn meer kosten van investeringen door gemeenten dit is nadelig voor de uitkering BTW compensatie fonds plafond. Daarnaast is er een nagekomen baat over 2017 van € 52. Budget bijstellen nadeel € 629 (2018), nadeel € 273 (2019), nadeel € 122 (2020) en nadeel € 219 (2021).	
5	Vrijval budget post onvoorzien.	Verlagen budget voordeel 2018 € 85.
	Tot en met het derde kwartaal zijn er geen uitgaven gedaan ten laste van de post onvoorzien. De post onvoorzien kan derhalve voor 2018 worden verlaagd met € 85.	
6	Bijstelling reserves voornamelijk door vertraging storting bijdrage ROW.	Verschuiving bijdrage ROW € 163 van 2018 naar 2019.
	De verwachting is dat de geraamde bijdrage 2018 ad € 163 aan het Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties (ROW) nog niet gestort hoeft te worden. Het uitgangspunt is een gefaseerde storting in lijn met vastgestelde investeringsprojecten. Overigens wordt de storting aan het ROW onttrokken aan de vrije reserve. Dit is gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
7	<p>Vennootschapsbelasting</p> <p>De verwachte vennootschapsbelasting (vpb) over 2018 wordt bijgesteld met € 1.355. Dit nadeel wordt voor een groot gedeelte (de vpb over de BGE's) aan de vrije reserve onttrokken (€ 1.231). Er is nog zeer veel onduidelijkheid (vanuit de belastingdienst) omtrent de berekening van de vennootschapsbelasting over de fiscale resultaten van de bouwgrondexploitatie. Momenteel zijn we, onder begeleiding van onze fiscaal adviseur, bezig om de kasstromen te bepalen voor de bepaling van de hoogte van de fiscale openingsbalans per 1 januari 2016 voor de BGE. De hoogte van de fiscale openingsbalans bepaald in hoge mate de toekomstige fiscale resultaten en dus de te betalen vennootschapsbelasting. De raming die nu wordt opgenomen is de best mogelijke inschatting die we op dit moment kunnen maken. Ook hebben wij nu voor het eerst de vennootschapsbelasting opgenomen inzake een aantal activiteiten die naar alle waarschijnlijkheid ook tot vennootschapsbelastingplicht zullen leiden (€ 124).</p>	<p>Nadeel € 124</p>
8	<p>Zonnepanelen gemeentehuis</p> <p>Verduurzamen van overheidsgebouwen is een wettelijke taak. Daarnaast gaat voorbeeldwerking uit van overheidsactiviteiten. Als eerste stap in een reeks van verdere duurzaamheidsactiviteiten is het aanbrengen van extra zonnepanelen op de daken van het gemeentehuis en de bibliotheek uitgewerkt. Daarvoor is SDEsubsidie (Stimulering Duurzame Energieproductie) beschikbaar. Deze is inmiddels aangevraagd en toegekend. De subsidie moet evenwel geëffectueerd worden vóór 21 juni 2019. Er is in 2018 een krediet van € 7 en in 2019 een krediet van € 173 benodigd. De kapitaallasten bedragen vanaf 2020 € 9. Daarnaast wordt een voordeel op de energielasten behaald en wordt subsidie ontvangen.</p>	<p>Vorbereidingskrediet 2018 € 7</p>

Programma 1 Veiligheid

Doelstellingen		Toel. nr.
1.	Woninginbraken: Aantal woninginbraken met 15% verminderen tov 2013	
2.	Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit - Verkrijgen inzicht en aanpakken	
3.	Jeugd: Aantal incidenten jeugdoverlast met 10% verminderen tov 2013 Aantal criminele/overlastgevende jeugdgroepen tot nul terugdringen.	1
4.	Geweld: Daling aantal geweldsmisdrijven tov 2013	
5.	Veilige woonomgeving/sociale kwaliteit: Beheersing escalaties vanuit kwetsbare groepen Bewustwording risico's kwetsbare langer thuiswonende inwoners vergroten.	2
6.	Winkeldiefstallen	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 1	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.191	2.195	1.646	2.167	2.195	
1.2	Openbare orde en veiligheid	647	745	557	510	743	
	Totale lasten	2.838	2.940	2.203	2.677	2.938	
	Baten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	61	63	47	47	63	
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	18	13	59	18	
	Totale baten	71	81	60	106	81	
	Saldo (- = nadeel)	-2.767	-2.859	-2.143	-2.571	-2.857	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018
 (Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Afname incidenten overlast jeugd	Intensievere samenwerking met partners
	T/m september 2018 zijn 172 meldingen van incidenten overlast jeugd ontvangen. (27,8%). Ter vergelijking met dezelfde periode in 2017 is een afname te zien van 112 meldingen.	
	Daarnaast is er 1 overlastgevende jeugdgroep in Veldhoven.	
2	Afname verwarde personen	Intensieve samenwerking met partners
	T/m september 2018 zijn er 152 meldingen over verwarde personen ontvangen. Ten opzichte van dezelfde periode van vorig jaar is dit een daling van 14.	

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Doelstellingen		toel. nr.
1. Zilverbaan	Voorafgaand aan bouw Huysackers moet infrastructuur gereed zijn.	
2. Kempenbaan	West: Reconstructie en aansluiting op A67 realiseren in periode t/m 2021. Oost: Onderzoeken reconstructie Kempenbaan Oost	1
	Hoofdontsluiting 't Look Herinrichting wegenplan tot 2020.	2
3. Impuls fietsgebruik	Goed onderhouden fietspaden/aanpak knelpunten.	
4. Verbeteren aansluiting OV op centrumgebied	Verbinding centrumgebied met MMC/De Run, dorpskernen en centrum Eindhoven.	
5. Inritconstructies	Aandacht voor en aanpak van snelheidsremmende maatregelen zoals drempels.	
6. N69	Jaarlijkse actualisatie 8-puntenplan; geen extra kosten; voorkoming sluipverkeer.	
7. Parkeerbeleid	Implementatie budgetneutrale parkeeroplossing met verlengde verblijfstijd City Centrum.	
8. Inzicht in verkeersongevallen	Voertuig: hoeveelheid ziekenhuisopnamen. Fiets: hoeveelheid gewonden.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 2	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
2.1	Verkeer en vervoer	3.915	3.923	2.935	1.683	3.969	
2.2	Parkeren	1.129	1.131	845	609	1.103	
2.3	Recreatieve haven						
2.4	Economische havens en waterwegen						
2.5	Openbaar vervoer	22	22	16	1	2	
	Totale lasten	5.066	5.076	3.796	2.293	5.074	
	Baten						
2.1	Verkeer en vervoer	234	283	208	242	307	
2.2	Parkeren	12	12	9	10	12	
2.3	Recreatieve haven						
2.4	Economische havens en waterwegen						
2.5	Openbaar vervoer						
	Totale baten	246	295	217	252	319	
	Saldo (- = nadeel)	-4.820	-4.781	-3.579	-2.041	-4.755	

Taak veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 2	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 3	Verwacht krediet	Toel. nr.
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	U	2.086	2.248	1.737	2.248	
2.1	707202	Zilverbaan (WOR)	I	0	-33	-4	-33	
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	U	9.600	3.112	177	3.112	1
2.1	707203	Aansluiting A67 (BNR)	I	9.600	3.112	-183	3.112	1
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	U	0	734	246	734	
2.1	707205	Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	I	0	-102	-7	-102	
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	U	2.751	994	185	994	
2.1	707206	Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	I	2.159	432	0	432	
2.1	709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	U	650	4	27	4	
2.1	709122	Herinrichting Locht	U	0	956	0	0	3
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	U	868	768	1.022	968	4
2.1	712700	Verblijfsgebied 't Look	I	0	0	1	0	
2.1	724100	Verblijfsgebied Zandoerle	U	0	211	102	211	
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	U	0	672	682	672	
2.1	729400	Inrichting openbaar gebied entree ASML	I	0	588	538	588	
2.1	729800	Investering veroudering deklagen zeer stil asfalt	U	165	165	0	165	
2.1	780312	Rollend materieel 2016	U	0	74	39	74	
2.1	780313	Rollend materieel 2017	U	0	31	0	31	
2.1	780314	Rollend materieel 2018	U	61	61	0	61	
2.1	780518	Vervangingsinvesteringen masten 2018	U	92	79	63	79	
2.1	780618	Vervangingsinvesteringen armaturen 2018	U	424	583	72	383	5
2.1	780918	Vervanging investeringen VRI 2018	U	119	147	50	147	
2.1	740007	Voorbereiding bereikbaarheid run/kempenbaan	U	0	0	0	176	6
2.2	713100	Actualiseren parkeren maaiveld	U	0	95	0	55	
2.2	713101	Actualiseren parkeren parkeergarage	U	0	52	0	0	
2.2	713102	LED-verlichting parkeergarage	U	0	100	0	65	
2.2	740001	Herinrichten fietsstallingsvoorzieningen CityCentrum	U	115	115	76	115	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging van planning van de aanleg Kempenbaan West en Kempenbaan Oost.	Kempenbaan West: Gewijzigd bestemmingsplan vast te stellen. Kempenbaan Oost: Een nieuw integraal ontwerp met bijbehorende kostenraming voorleggen aan de raad.
	De planning van de aanleg van Kempenbaan West is vertraagd. Dit betekent dat de geraamde uitgaven gedeeltelijk verschoven worden van 2020 naar 2021 (€ 13.085). Een bedrag van € 2.000 wordt verschoven van 2020 naar 2019.	
2	Werkzaamheden van woonstichting 'thuis vertragen werkzaamheden hoofdontsluiting 't Look.	Aanpassing planning van de hoofdontsluiting 't Look.
	Hoofdontsluiting 't Look wordt volgens aangepaste planning van de totale reconstructie 't Look uitgevoerd in 2020/ 2021.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
3	Vertraging herinrichting Locht	Verschuiving investering € 956 van 2018 naar 2020
	Zoals benoemd in punt 1 heeft het project Kempenbaan-West vertraging opgelopen. Het project herinrichting Locht heeft hier een directe relatie mee en wordt pas op zijn vroegst in 2020 aangelegd.	
4	Verschuiving deelgebieden herinrichting 't Look	Verschuiving investering € 200 van 2020 naar 2018
	Door een verschuiving in deelgebieden van herinrichting 't Look is de voorbereiding en uitvoering voor fase II groter, en voor fase III kleiner. Hierdoor is het noodzakelijk € 200 naar voren te schuiven.	
5	Vervangingsinvesteringen armaturen	Verschuiving investering € 200 van 2018 naar 2019
	Door uitgebreide inspraaktrajecten en afstemming met belanghebbenden (waaronder winkeliers) vindt de uitvoering van verlichting later plaats dan gepland (zoals herinrichting Hoogepat, Noordentree).	
6	Voorbereiding de Run/Kempenbaan	Voorbereidingskrediet € 176
	De verkeersdrukke op de Run/Kempenbaan zorgt ervoor dat er op korte termijn maatregelen getroffen moeten worden. Er wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd voor een onderzoek naar deze maatregelen € 176.	

Programma 3 Economie

	Doelstellingen	toel. nr.
1.	Versterking en verbreding van het werkaanbod Verminderen economische kwetsbaarheid en creëren gevarieerd aanbod bedrijven en werk.	
2.	Bedrijventerreinen Goede uitstraling bevorderen en verbetering bedrijventerreinen als motor werkgelegenheid.	
3.	Ondernemersimago Goed imago via kwaliteit dienstverlening bij ondernemers handhaven.	
4.	Subsidieverwerving Maximaal hierop inzetten met nadruk op bijdragen uit Europese Unie.	
5.	Kleine bedrijven en detailhandel Aandachtspunten: stimulering en kwaliteit. Evaluatie centrummanagement.	
6.	Kermissen Behouden kermissen in oude kernen in samenspraak met wijken.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 3	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
3.1	Economische ontwikkeling	1.136	1.168	869	994	1.138	1
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.690	4.581	4.180	2.561	4.439	
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	197	197	148	232	197	
3.4	Economische promotie	216	186	142	176	186	
	Totale lasten	9.239	6.132	5.339	3.963	5.960	
	Baten						
3.1	Economische ontwikkeling						
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.268	5.482	4.746	2.391	5.482	
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	27	27	20	26	27	
3.4	Economische promotie	244	255	194	277	255	
	Totale baten	7.539	5.764	4.960	2.694	5.764	
	Saldo (- = nadeel)	-1.700	-368	-379	-1.269	-196	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 3	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 3	Verwacht krediet	Toel. nr.
3.2	728600	Centrum Ontwikkelingsprogramma	U	0	0	1	0	
3.2	728700	Herinrichting openbaar gebied Run 1000	U	0	37	7	37	
3.2	728700	Herinrichting openbaar gebied Run 1000	I	0	76	0	76	
3.2	740002	Herinrichting zuid entree	U	0	710	28	60	2

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Vertraging storting bijdrage ROW	Verschuiving bijdrage ROW € 163 van 2018 naar 2019
	De verwachting is dat de geraamde bijdrage 2018 ad € 163 aan het Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties (ROW) nog niet gestort hoeft te worden. Het uitgangspunt is een gefaseerde storting in lijn met vastgestelde investeringsprojecten. Overigens wordt de storting aan het ROW onttrokken aan de vrije reserve. Dit is gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.	
2	Vertraging uitvoering Zuidentree en hoger investeringsbudget	Verschuiving investering € 650 van 2018 naar 2019
	Voor de zuidentree is in 2017 een investeringsbudget begroot van € 710. In verband met prijsstijgingen in 2018 en uitvoering in 2019 is een nieuwe raming opgesteld. Deze raming is € 90 nadeliger en komt uit op een totaalbedrag van € 800. Er wordt een bedrag van € 650 doorgeschoven naar 2019.	

Programma 4 Onderwijs en jeugd

Doelstellingen		toel. nr.
1. Huisvesting Structurele leegstand voorkomen/herbestemming. Onderzoek voorziening Zilverackers.		1
2. Passend onderwijs Aan de hand van kadernota jeugd bieden van optimale opgroei- en ontwikkelkansen.		
3. Promotie Technisch onderwijs Bijdragen aan bevordering belangstelling kinderen voor techniek.		2
4. Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten Actief beleid ter voorkoming/terugdringing.		
5. Achterstandsleerlingen Taalachterstand zo vroeg mogelijk signaleren en bestrijden.		

Taakveld	Omschrijving producten programma 4	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
	(Bedragen in € 1.000,-)						
	Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	25	9	8	8	9	
4.2	Onderwijshuisvesting	2.857	3.136	2.313	2.186	3.126	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.695	1.413	1.083	768	1.384	
	Totale lasten	4.577	4.558	3.404	2.962	4.519	
	Baten						
4.1	Openbaar basisonderwijs						
4.2	Onderwijshuisvesting	595	522	398	398	522	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	180	163	124	145	166	
	Totale baten	775	685	522	543	688	
	Saldo (- = nadeel)	-3.802	-3.873	-2.882	-2.419	-3.831	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Onderzoek onderwijsvoorziening Zilverackers onderdeel van op te stellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)	Oplevering IHP eerste helft 2019
	Het onderzoek naar een mogelijke onderwijsvoorziening in Zilverackers maakt integraal onderdeel uit van het op te stellen IHP. Voor het opstellen van het IHP is het van belang te werken met actuele leerlingprognoses (o.b.v. teldatum leerlingen 1 oktober 2018). Inmiddels is opdracht verleend voor het opstellen van de leerlingprognoses en is de aanbesteding om te komen tot een IHP gestart.	

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
2	Ontbreken draagvlak voor gezamenlijke activiteiten	Agenderen onderwerp Lokaal Educatieve Agenda (LEA)
	Uit een onlangs uitgevoerd onderzoek onder deelnemers van de werkgroep techniekstimulering (onderwijs, kinderopvang en bibliotheek) blijkt dat er onvoldoende draagvlak is om gezamenlijk activiteiten te ontwikkelen die bijdragen aan techniekstimulering. Deze partijen zullen in de praktijk individueel wel aandacht besteden aan techniekstimulering.	

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

	Doelstellingen	toel. nr.
1.	Gedragsverandering bij inwoners en bedrijven voor een omgeving die schoon en op orde is Prikkelen bewustwording verantwoordelijkheid en consequent handhaven.	
2.	Verbetering van de kwaliteit van groenbeheer en groenonderhoud Onderzoek aanbesteding/control/social return/bewonersparticipatie/zwerfvuil.	
3.	Planontwikkeling Ontwikkeling natuur- en recreatiebeheer in samenwerking met inwoners/organisaties.	
4.	Actief betrokken inwoners Natuur- en recreatiebeheer inzetten bij maatschappelijke participatie en social return.	
5.	Sponsoring openbaar gebied Ontwikkeling sponsorbeleid openbare/publieke ruimten; reclame-uitingen voor groen.	
6.	Kiosk Hazewinkel Mogelijkheden onderzoeken tot realisatie niet-commerciële toiletvoorziening/kiosk.	
7.	Culturele instellingen Uitvoering procesaanpak bezuinigingen subsidies. Verdergaande samenwerking 4 professionele culturele instellingen.	
8.	Kunst- en cultuurbeleid Uitvoeringsprogramma opstellen vanuit visiedocument "Cultuur verbindt Veldhoven".	
9.	Zwembad Locatiemogelijkheden afwegen voor nieuwe accommodatie.	
10.	Kunstgrasvelden Uitvoering geven aan uitvoeringsprogramma Veldhoven Beweegt.	
11.	Sportstimulering Sportstimuleringsprogramma voor jong en oud wordt voortgezet.	
12.	Accommodaties Verenigingen: samenwerken/delen/inzet voor andere doelen van accommodaties	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 5	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
5.1	Sportbeleid en activering	370	392	286	296	384	
5.2	Sportaccommodaties	2.469	2.783	2.031	2.029	2.783	
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	2.414	2.266	1.700	2.085	2.256	
5.4	Musea	239	261	194	241	263	
5.5	Cultureel erfgoed	104	105	79	78	103	
5.6	Media	1.034	1.041	780	993	1.041	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.752	2.892	2.157	1.758	2.898	
Totale lasten		9.382	9.740	7.227	7.480	9.728	
Baten							
5.1	Sportbeleid en activering	1	26	12	26	26	
5.2	Sportaccommodaties	1.002	773	586	460	773	
5.3	Cultuurpresentatie/productie/participatie	507	462	347	347	462	
5.4	Musea	78	64	48	48	64	
5.5	Cultureel erfgoed						
5.6	Media	82	82	61	61	82	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	77	77	58	31	77	
Totale baten		1.747	1.484	1.112	973	1.484	
Saldo (- = nadeel)		-7.635	-8.256	-6.115	-6.507	-8.244	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 5	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 3	Verwacht krediet	Toel. nr.
5.2	725100	Weerbestendig maken sportterreinen	U	0	201	0	201	
5.2	727401	voorbereidingskrediet onderzoek Zwembad	U	0	57	90	57	
5.2	727410	zwembad (bouwkundig)	U	0	332	48	332	
5.2	727411	zwembad (installaties)	U	0	89	12	89	
5.2	727412	zwembad (inrichting)	U	0	36	5	36	
5.2	780000	Vervangingsinvestering.binnensport alg.	U	0	230	3	230	
5.2	780007	Vervangingsinvestering binnensport 2016	U	0	90	50	90	
5.2	780008	Vervangingsinvestering binnensport 2017	U	0	13	3	13	
5.2	780009	Vervangingsinvestering binnensport 2018	U	141	141	68	141	
5.2	780106	Vervangingsinv.buitensport alg.(2012)	U	0	262	0	262	
5.2	780118	Investeringen sportvelden 2018	U	89	89	90	89	
5.2	780219	Investeringen kunstgras toplagen 2019	U	0	246	191	246	
5.2	780318	Investeringen speelvelden 2018	U	34	34	0	34	
5.3	713001	Aanpassing De Schalm (inrichting)	U	0	29	0	29	
5.3	713200	Verbouwing bibliotheek tbv muziekschool	U	0	0	15	0	
5.7	726405	Kiosk met toiletvoorziening kinderboerderij	U	0	61	56	61	
5.7	729200	Afwikkelen buitenruimten MFA midden	U	0	70	0	70	
5.7	780718	Vervangingsinvesteringen bomen 2018	U	202	20	14	70	1
5.7	780818	Vervangingsinvestering openbaar groen 2018	U	306	400	395	750	1

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Investerings bomen en groen	Verschuiving investeringen naar 2018 van € 400
	Door de stormschade (18 januari) en droogte in 2018 wordt een deel van de vervangingen van bomen en groen eerder uitgevoerd en worden de bomen in het openbaar gebied gecontroleerd (boomveiligheidsonderzoek). Als er (snoei)maatregelen nodig zijn dan worden deze in 2019 uitgevoerd. Bomen met een verhoogd risico worden echter in 2018 gesnoeid of geroid.	

Programma 6 Sociaal domein

	Doelstellingen	toel. nr.
1.	Decentralisaties Effectieve inbedding binnen beleid/uitvoering gemeente met als doel bieden betaalbare zorg en adequate hulpverlening zorgvragers.	
2.	Financiële bijdrage Rijk Budgetneutrale implementatie decentralisaties met sociaal deelfonds als buffer.	1
3.	Transformatie en innovatie Visie op transformatie: nieuw rol gemeente en faciliteren samenleving.	
4.	Jeugdzorg Via kaders Raad samen met partners zorgen voor optimale opgroei/ontwikkelkansen jeugd.	
5.	Stageplaatsen en leerwerkplekken Inzet met nadruk op jongeren <27 jaar, ouderen >55 jaar en statushouders.	2
6.	Economische participatie Ondernemen activiteiten voor betere kansen mensen met afstand tot arbeidsmarkt.	
7.	Minimabeleid en maatschappelijke participatie Bevordering actieve participatie en herijking inzet instrumenten voor doelgroep.	
8.	Uitkeringsgerechtigden Instroom beperken/uitstroom bevorderen; vorm geven leveren tegenprestatie uitkering.	
9.	Zorgverlening inwoners Zoveel als mogelijk optimaliseren kwaliteit dienstverlening/aanbod zorg.	
10.	Collectieve voorzieningen Stimulering ontwikkeling diensten zelfredzaamheid en initiatieven dagbesteding.	
11.	Zorg in de wijk Verbinding en completering netwerken van professionals en vrijwilligers in basisstructuur.	
12.	Vrijwilligerswerk Participatiesamenleving vraagt andere benadering mantelzorgers/vrijwilligers.	
13.	Respijtzorg Ondersteunen ideeën en initiatieven rondom respijtzorg.	
14.	Zorgsites Continuatie en indien nodig verbetering zorgsite, Zorgvoorelkaar en buurtsites.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 6	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.980	4.678	3.577	3.811	4.659	
6.2	Wijkteams	3.157	3.143	2.369	2.316	3.149	
6.3	Inkomensregelingen	10.520	10.121	7.638	7.423	10.500	3
6.4	Begeleide participatie	3.779	4.092	2.991	4.078	4.090	
6.5	Arbeidsparticipatie	1.321	1.572	1.182	935	1.572	
6.6	Maatwerkvoorzieningen	728	765	561	471	765	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.246	7.513	5.550	4.749	7.508	
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.201	7.610	5.317	4.453	7.610	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	170	145	117	120	121	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	3.699	4.331	3.335	2.345	4.331	
Totale lasten		40.801	43.970	32.637	30.701	44.305	
Baten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.622	252	216	196	319	
6.2	Wijkteams	3.265	26	56	20	43	
6.3	Inkomensregelingen	8.666	8.740	6.551	6.467	9.184	4
6.4	Begeleide participatie	3.858	34	25	25	0	
6.5	Arbeidsparticipatie	21	14	11	17	14	
6.6	Maatwerkvoorzieningen	757	697	542	346	647	5
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1.935					
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.875	8	6	7	8	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+						
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.846	396	296	10	396	
Totale baten		27.845	10.167	7.703	7.088	10.611	
Saldo (- = nadeel)		-12.956	-33.803	-24.934	-23.613	-33.694	

Taak- veld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 6	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 3	Verwacht krediet	Toel. nr.
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	U	109	708	86	708	
6.1	729500	Tijdelijke huisvestingslocaties	I	0	23	20	23	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Kosten specialistische jeugdhulp	Aanvulling sociaal deelfonds vanuit vrije reserve
	De doelstelling van budgettair-neutrale implementatie wordt niet gerealiseerd. In 2018 wordt € 4.500 onttrokken aan de vrije reserve om de reserve sociaal deelfonds aan te vullen.	
2	Landelijke cijfers jongeren < 27 jaar en ouderen > 45 jaar niet bekend.	Geen bijsturing.
	In het 3e kwartaal is het percentage jongeren <27 jaar voor Veldhoven met 0,8 % opnieuw gedaald. Het percentage >45 jaar is voor Veldhoven met 0,5 % licht gestegen. De landelijke cijfers m.b.t. het 3 ^e kwartaal zijn echter nog niet bekend, zodat we onze cijfers hier niet tegen kunnen afzetten.	
3	Structurele bijstellingen participatie	Nadeel per saldo € 433
	De uitkeringslasten worden structureel bijgesteld. De reden is drieledig: - er is sprake van een hogere uitstroom (voordeel € 67); - er vindt een correctie plaats op indexering van de uitkeringen (nadeel € 133); en - er vindt correctie plaats op de hoogte van de gemiddelde uitkering ten opzichte van de begroting (nadeel 367).	
4	Fluctuerende uitkering BUIG	Voordeel € 444 (in 2018); nadeel € 469 (2019 e.v.)
	Het Rijk stelt de Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG) naar boven bij voor 2018. Veldhoven ontvangt incidenteel € 444 meer. Als gevolg van het rekenmodel van het Rijk ontvangt Veldhoven vanaf 2019 substantieel minder middelen vanuit de BUIG-uitkering. Vanaf 2019 en verder is er een voorlopige bijstelling van € 469 nadelig.	
5	Bijstelling uitgaven Wmo	Per saldo nadeel € 5 (2018), € 60 (2019) en € 120 (2020) ten laste van het sociaal deelfonds.
	Als gevolg van de nieuwe cao voor hulp bij het huishouden vindt een bijstelling plaats. De bijstellingen als gevolg van deze kosten bedragen resp. + € 5 in 2018 en - € 60 in 2019, - € 120 in 2020, en - € 180 in 2021.	
	Er is incidenteel een voordeel op de Wmo van € 40, omdat er minder wordt uitgegeven aan innovatie en algemene voorziening in de Wmo. De eigen bijdrage is gedaald door aanpassingen in overheidsbeleid en maximering van de eigen bijdrage voor begeleiding. Op basis van de meest recente gegevens wordt een bijstelling opgenomen van - € 50 in 2018.	

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Doelstellingen		toel. nr.
1. Afvalinzameling	Doel is kostenneutrale inzameling gericht op zoveel mogelijk herbruikbare materialen en terugdringen restafval. Tevens inzicht verkrijgen in aantal kilo's huishoudelijk restafval.	
2. Effectieve bestrijding van overlast door plaagdieren	Onderzoek overlast en aanpak in samenwerking met inwoners plaaggebied.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 7	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
7.1	Volksgezondheid	2.148	2.195	1.632	2.031	2.232	
7.2	Riolering	2.889	2.880	2.162	1.010	2.870	
7.3	Afval	3.685	4.137	3.064	2.686	4.134	
7.4	Milieubeheer	642	613	464	204	613	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	143	235	170	178	235	
Totale lasten		9.507	10.060	7.492	6.109	10.084	
Baten							
7.1	Volksgezondheid	19	17	13	17	17	
7.2	Riolering	3.372	3.355	2.519	2.829	3.346	
7.3	Afval	4.568	4.762	3.555	3.771	4.762	
7.4	Milieubeheer		17	11	17	17	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	148	148	111	92	148	
Totale baten		8.107	8.299	6.209	6.726	8.290	
Saldo (- = nadeel)		-1.400	-1.761	-1.283	617	-1.794	

Taakveld	Krediet nr.	Omschrijving krediet programma 7	U/I	Primitief krediet	Krediet na wijz.	Realisatie t/m kw 3	Verwacht krediet	Toel. nr.
7.2	731001	Verv.riol.Gend/aanp.stuwp./dremp (V-BRP)	U	130	0	0	0	
7.2	731003	Vergroten stamriool Noord (V-BRP)	U	1.100	0	0	0	
7.2	731006	Riol.verblijfsgebied Look/fase 2 Zuid	U	0	465	671	465	
7.2	731007	Riol.verblijfsgebied Look/fase 3 midden	U	375	10	3	10	
7.2	731010	Vervanging riolering dek complex Braak	U	0	68	72	68	
7.2	731011	Vervanging riolering St. Janstraat	U	270	0	0	0	
7.2	731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	U	548	93	5	63	
7.2	731013	Vervanging riolering Zandoerleseweg	U	0	513	246	513	
7.2	731014	Aanpassingen riolering De Run 6000	U	140	150	0	0	1
7.2	731017	Groen/blauwe zone Heerbaan-Rundgraaf	U	450	903	775	903	
7.2	731019	Digital.grondwatermeetnet & beheerpakk.	U	50	141	0	31	2
7.2	731025	Kleinschalige calamiteiten 2018	U	30	30	0	30	
7.2	731031	Vervanging rioleringen 2018	U	40	40	35	40	
7.2	731036	Vervanging gemalen & drukriolering 2018	U	20	20	3	20	
7.2	731040	KRW-maatregelen 2017-2020	U	0	105	-142	105	
7.3	710301	Implementatie ondergrondse afvalinzameling	U	0	114	115	114	
7.3	729900	Aanschaf ondergrondse afvalcontainers	U	250	250	39	250	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Langere voorbereidingstijd aanpassing riolering De Run 6000.	Verschuiving investering € 150 van 2018 naar 2019
	Doordat een deel van de werkzaamheden aan de riolering vertraagd wordt uitgevoerd en rekening houdend met de infrastructurele ontwikkelingen in het gebied wordt investering aanpassingen riolering De Run 6000 doorgeschoven van 2018 naar 2019.	
2	Digitalisering grondwatermeetnet & beheerpakket	Verschuiving investering € 110 van 2018 naar 2019
	Op dit moment is Brabantwater nog bezig met het bepalen van de juiste locaties van het grondwatermeetnet. Zodra deze bekend zijn kan worden overgegaan tot investering. Om die reden wordt de investering digitalisering grondwatermeetnet & beheerpakket grotendeels (€ 110) doorgeschoven van 2018 naar 2019.	

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Doelstellingen		toel. nr.
1. Stedelijk gebied	Verdere uitvoering COPr in nauw overleg met vertegenwoordigers betrokkenen.	
2. Nieuwbouwwijken	Ontwikkeling Zilverackers afhankelijk van demografische ontwikkelingen/ marktvrage.	
3. Omgevingswet	Implementatie en voorbereiding op inwerkingtreding (naar verwachting in 2021).	
4. Regionaal bouwperspectief	Bouw vindt plaats in overeenstemming met demografische ontwikkelingen en marktvrage.	
5. Woningcorporaties	Op basis van vastgestelde Woonvisie worden prestatieafspraken gemaakt met corporaties.	
6. Woningbouw	Streven naar evenwichtige verdeling huur/koop/sociale woningbouw. Stimuleren (ver)bouw levensloopbestendige woningen en een voorraad hiervan.	
7. Starters	Faciliteren CPO-initiatieven en ontwikkelingen/mogelijkheden. Verkorting wachttijden.	
8. Herinrichting van 't Look heeft een stevig draagvlak onder de bewoners	Uitvoering in samenspraak met bewoners. Heldere communicatie en overleg van belang.	
9. Kwaliteitsimpuls voor de wijken	Goed onderhoud wijken. Herinrichting 't Look eind 2019.	1
10. Vernielingen en beschadigingen	Inzicht in aantal vernielingen/beschadigingen gemeentelijke objecten in openbare ruimte.	
11. Alternatieve energievormen	Ontwikkeling zon- en windenergie. Onderzoek inzet op braakliggende terreinen.	

Taak- veld	Omschrijving producten programma 8	Primitief budget	Budget na wijz.	t/m kwartaal 3		Verwacht budget	Toel. nr.
				Budget	Realisatie		
(Bedragen in € 1.000,-)							
Lasten							
8.1	Ruimtelijke ordening	552	700	496	516	670	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	19.413	17.532	13.512	1.581	17.532	2
8.3	Wonen en bouwen	1.777	1.910	1.413	1.091	1.905	
Totale lasten		21.742	20.142	15.421	3.188	20.107	
Baten							
8.1	Ruimtelijke ordening	306	918	550	896	939	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	19.452	17.911	13.817	1.581	17.911	
8.3	Wonen en bouwen	910	910	683	1.098	1.172	3
Totale baten		20.668	19.739	15.050	3.575	20.022	
Saldo (- = nadeel)		-1.074	-403	-371	387	-85	

Toelichting op afwijkingen kwartaal 3 en budgettaire verwachting 2018

(Bedragen in € 1.000,-)

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing / bijsturing
1	Herinrichting 't Look wordt volgens aangepaste planning afgerond in 2020/2021.	De betreffende kredieten (programma 2 en 7) worden volgens aangepaste planning doorgeschoven.
	Door uitgebreidere voorbereiding (en het uitgebreide inspraaktraject) duren werkzaamheden langer, de vertraging werkt door in de volgende fases voor wat betreft riool, openbare verlichting en groen. Daarnaast wordt door omvangrijke werkzaamheden van woonstichting 'thuis aan de Ambachtslaan de uitvoering van de hoofdontsluiting 't Look afgerond in 2021.	
2	Lagere toerekening rente naar BGE woningen	Budgettair neutraal op programma 8
	Door actualisatie van rentelasten en -baten wordt € 76 minder rente toegerekend naar de BGE woningen. Het percentage wijzigt van 1,7% naar 1,6%. Op programma 8 is dit een budgettaire wijziging. Doordat we minder rentelasten kunnen doorrekenen aan de BGE levert dit voor de gemeente een nadeel op (programma 0).	
3	Legesinkomsten	Voordeel € 295
	De hogere legesinkomsten zijn vrijwel geheel toe te schrijven aan een beperkt aantal inmiddels al verleende en daarnaast nog te verstrekken omgevingsvergunningen voor grote bouwprojecten. Vooral binnen de functies wonen en industrie worden meer en vooral grotere aanvragen ingediend dan begroot.	

FINANCIËLE RECAPITULATIE

4.1 Inleiding

In deze kwartaalrapportage worden de financiële afwijkingen gepresenteerd over het lopende jaar 2018. In paragraaf 4.2 wordt een recapitulatie gegeven van de bijstellingen per programma en de meerjarige doorwerking. Hierbij wordt het bijgestelde meerjarenperspectief gepresenteerd.

Verder hebben een aantal bijstellingen een relatie met reserves en/of voorzieningen. In paragraaf 4.3 wordt hier een opsomming van gegeven.

4.2 Meerjarenperspectief 2018-2021

In onderstaand overzicht zijn de bijstellingen op programmaniveau uit deze kwartaalrapportage inclusief het verwachte meerjarenperspectief 2018-2021 weergegeven.

	bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)			
	2018	2019	2020	2021
Primitieve begroting 2018-2021	661	521	364	114
Begrotingsmutaties				
- Investeringskrediet zwembad (besluit oktober 2017)	0	-10	-53	-99
- Bijstellingen 3e kwartaalrapportage 2017	42	94	177	-1.995
- Aanvullend krediet ontsluiting Run 4500 (besluit februari 2018)	-2	-4	-4	-4
- Wijziging btw-systematiek sportvoorzieningen zwembad (besluit februari 2018)	0	0	-9	-56
- Bijstellingen 1e kwartaalrapportage 2018	-21	1.357	1.961	5.330
- Bijstellingen Voorjaarsnota 2019	0	334	778	775
- Bijstellingen 2e kwartaalrapportage 2018	346	-1.080	-1.794	-2.977
- Bijstellingen Begroting 2019	0	-541	-620	-459
<i>Totaal begrotingsmutaties</i>	<i>365</i>	<i>149</i>	<i>435</i>	<i>514</i>
Bijgesteld saldo 2018-2021	1.026	670	799	628
Programma's				
0. Bestuur en ondersteuning (excl. taakveld 0.11)	-658	-13	153	-204
1. Veiligheid	2	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	26	73	-30	12
3. Economie	172	-128	-5	-5
4. Onderwijs en jeugd	41	0	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie	13	-27	-26	0
6. Sociaal Domein	109	-929	-989	-1.049
7. Volksgezondheid en milieu	-33	0	0	0
8. Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	318	-13	-13	-13
<i>Totaal bijstellingen kwartaalrapportage III 2018</i>	<i>-10</i>	<i>-1.037</i>	<i>-910</i>	<i>-1.259</i>
Bijgestelde begroting 2018 na kwarap III 2018	1.016	-367	-111	-631

4.3 Bijstelling reserves & voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt een opsomming gegeven van de bijstellingen op het gebied van reserves & voorzieningen die zijn verwerkt in de verschillende programma's. Per bijstelling wordt aangegeven om welke reserve of voorziening het gaat en of de onttrekking of storting wordt bijgesteld.

Prog.	Taak- veld	Omschrijving	Reserve / voorziening	Storting / Onttrekking	Bijstelling 2018	Bijstelling 2019	Bijstelling 2020	Bijstelling 2021
0	0.10	Bijstelling investering basis op orde	Reserve basis op orde	Onttrekking	-3	-6	-6	-6
0	0.10	overdracht pensioen wethouder vanuit ABP t.b.v. voorziening wethouderspansioenen	Voorziening wethouderspansioenen	Storting	429	0	0	0
0	0.10	Minder onttrekken aan vrije reserve tbv sociaal deelf	Algemene vrije reserve	Onttrekking	1.215	55	120	0
0	0.10	armaturen	Verv.res.openbare verlichting	Onttrekking	-5	-9	0	0
0	0.10	verschuiving bijdrage ROW van 2018 naar 2021	Algemene vrije reserve	Onttrekking	-163	163	0	0
0	0.10	Verschuiving investeringen openbaar groen	Verv.res.openbaar groen	Onttrekking	8	15	20	0
0	0.10	Inkomsten naar tijdelijke huisvesting	Dekk.res.tijdelijke huisvestingslocaties	Onttrekking	-6	1	0	0
0	0.10	Dekking uitgaven uit reserve sociaal deelfonds	Reserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	0	0	0	0
0	0.10	Onttrekken nadeel aan reserve sociaal deelfonds	Reserve deelfonds sociaal domein	Onttrekking	5	60	120	0
0	0.10	Hoger deel PW GF naar reserve sociaal deelfonds	Reserve deelfonds sociaal domein	Storting	21	0	0	0
0	0.10	Hoger deel WMO bescherms wonen naar reserve	Reserve deelfonds sociaal domein	Storting	0	5	0	0
0	0.10	kleine correctie winst Meerstraat	Algemene vrije reserve	Storting	0	0	0	0
0	0.10	kleine correctie verlies Alm Phoenix	Algemene vrije reserve	Onttrekking	0	0	0	0
7	7.2	Minder kosten riolering	Egalisatievoorziening rioolheffing	Storting	14	0	0	0
7	7.2	Terugaf minder kosten aan burger	Egalisatievoorziening rioolheffing	Onttrekking	0	0	4	4
7	7.2	Doorschuiven investeringen riolering	Vervangingsreserve riolen	Onttrekking	-9	-18	0	0
7	7.2	Doorschuiven investeringen riolering	Vervangingsreserve riolen	Storting	0	3	0	0
Totaal bijstelling storting reserves					21	5	0	0
Totaal bijstelling onttrekking reserves					1.051	278	254	-6
Totaal bijstelling storting voorzieningen					443	3	0	0
Totaal bijstelling onttrekking voorzieningen					-9	-18	4	4

Bedragen x € 1.000